

Loviisan kaupungin
hyvinvointisuunnitelman
2021 - 2025
vuosiraportti 2025

Dokumentin sisältö

OSA I HYVINVOINTISUUNNITELMAN TOTEUMA 2025

- 1 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

OSA II KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

- 2 Vuosiraportin laatijat
- 3 Vuosiraportin käsittely toimielimissä

OSA I HYVINVOINTISUUNNITELMAN TOTEUMA 2025

1 Hyvinvointisuunnitelman painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Loviisan hyvinvointisuunnitelman painopisteet 2021–2025 ovat:

1. Asukkaiden osallisuus
2. Edistävää toimintaa ja oikea-aikaiset palvelut
3. Hyvinvointia tukeva ympäristö kestävä kehitys huomioiden

Hyvinvointisuunnitelmaan on yhdistetty lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ja suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi. Toimenpiteisiin sisältyy Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttaminen ja ehkäisevä päihdetyö.

1. Asukkaiden osallisuus

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
Lisätään asukkaiden mahdollisuuksia vaikuttaa itseään koskeviin asioihin.	Kohdennetut kyselyt. Maahanmuuttajaväestön huomiointi kaupungin asukaskyselyissä.	Kyselyiden lukumäärä ja tulosten hyödyntäminen.	Kaikki keskuskeskukset	<ul style="list-style-type: none"> On toteutettu useita kyselyitä, muun muassa hyvinvointikysely. Perusopetuksessa on vuosittain toteutettu useita kyselyitä oppilaille ja huoltajille. On toteutettu varhaiskasvatuksen huoltajakysely. Tuloksia on hyödynnetty suunnitelmassa ja toiminnan kehittämisessä.
	Osallistavan budjetoinnin käyttöönoton tukeminen keskuksissa.	Osallistavan budjetoinnin hankemäärä ja tulos.	Kaupunginkansliake skuksen talouspalvelut, keskusten vastualueiden johto	<ul style="list-style-type: none"> Toteutettiin vuonna 2025. Äänestyksen voitti Liljendalin urheilukentälle rakennettava pieni katsomo.
	Lapsiparlamentin, nuorisovaltuuston, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston aktiivinen kuuleminen.	Lausuntojen, vastauksien ja ehdotuksien määrä.	Keskusten vastualueiden johto	<ul style="list-style-type: none"> Lapsiparlamentti, 3 lausuntoa: hyvinvointikertomus 2021–2025, kiinteistöstrategia 2025, ravitsemusstrategialuonnos 2025–2030 Nuorisovaltuusto, 4 lausuntoa: hyvinvointikertomus 2021–2025, kiinteistöstrategia 2025, ravitsemusstrategialuonnos 2025–2030, kaupungin strategia Vammaisneuvosto, 3 lausuntoa: hyvinvointikertomus 2021–2025, kiinteistöstrategia 2025, kaupungin strategia Vanhusneuvosto, 4 lausuntoa: hyvinvointikertomus 2021–2025, kiinteistöstrategia 2025, kaupungin strategia, Valkon ja sen lähialueiden osayleiskaava
	Toteutetaan vuosittain lapsille ja nuorille kysely arjen toiveista.	Vuosittainen raportointi kasvatus- ja sivistyslautakunnalle sekä hyvinvointilautakunnalle	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	<ul style="list-style-type: none"> Loviisan Hauskaa harrastaa -kysely harrastustoiveista. Hyvinvointikyselyssä nuorten tulokset on koottu erikseen.
	Osallisuus huomioidaan nuorten työpajatoiminnassa.	Toteutunut / Ei toteutunut, kävijämäärä yms.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen työllisyyspalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Nuorten työpaja LovLuotsissa käytetään useita palaute- ja arviointijärjestelmiä, kuten sosiaalisen vahvistumisen mittari ”Sovari”, joka kerää vuosittain tietoa etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan laadusta ja vaikutuksista elämäntaitoihin. Lisäksi on kehitetty digitaalisen osallisuuden muotoja. Nuorten työpajan yhteistyöverkostosta on koottu ohjausryhmä, jossa on nuorten edustus. Ohjausryhmä seuraa ja valvoo työpajan toimintaa.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
Vuoro- vaikutus asukkaiden, päättökseen- tekijöiden ja palvelun- tuottajien välillä.	Järjestämme kyläiltoja ja yhden turvallisuuskävelyn vuodessa yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	Kyläiltoihin osallistuvien lukumäärä, esiin nousseet asiat.	HYTE-työryhmä	<ul style="list-style-type: none"> • Keväällä kyläilta Ruotsinpyhtään kirkonkylällä. • Syksyllä avoimet ovet Liljendalgårdenilla, 15 osallistujaa.
	Kaupungin järjestämät avoimet kokoukset yhdistyksille tai muille vastaaville toimijoille vuosittain.	Lukumäärä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskukseen kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Kulttuuriyhdistyksille kulttuurikahvit neljä kertaa. • Liikuntaseuroille yksi seurakokous. • Sote-alan yhdistyksille yhdistysfoorumi kaksi kertaa.
	Hyte-toiminnan muutosten esittely luottamushenkilöille ja vaikuttamistoimielimille.	Esitellyt asiat	Kaikki keskuskeskukset	<ul style="list-style-type: none"> • Luottamushenkilöille ja vaikuttamistoimielimille on esitelty muutokset peruspalveluissa.
	Lapsivaikutusten arviointi osaksi valmistelua.	Lapsivaikutusten arviointien määrä	Kaikki keskuskeskukset	<ul style="list-style-type: none"> • Lapsivaikutusten arviointi tehtiin laajennetusta koulukuljetuksesta osana päätöksen vaikutuksen ennakoarviointia (EVA).
Yhteis- toiminta- mallien moni- puolista- minen.	Laaditaan infograafi kaupungin tarjonnasta kolmannelle sektorille.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Kaikki keskuskeskukset	<ul style="list-style-type: none"> • Infograafi yhdistyksille laadittiin vuonna 2024. • Järjestöt-koontisivu on julkaistu Loviisa.fi-sivustolle: https://www.loviisa.fi/jarjestot/ (https://www.loviisa.fi/jarjestot/)
	Jatketaan kaavoituksen osallistavaa toimintaa.	Jatkuva toimintamalli.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen kaupunkisuunnitteluosasto	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutuu jatkuvana toimintamallina.
	Uusien kuntalaisten Tervetuloilta kerran vuodessa	Toteutunut / Ei toteutunut	Keskusten vastualueiden johto	<ul style="list-style-type: none"> • Ei toteutunut.

2. Edistävää toimintaa ja oikea-aikaiset palvelut

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
Ylläpidetään ja lisätään ehkäisevää toimintaa.	Liikennekasvatus erityisesti nuorille ja ikäihmisille.	Järjestetyn toiminnan määrä.	Liikennetyöturvallisuusryhmä, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen opetustoimi ja nuorisopalvelut.	<ul style="list-style-type: none"> Liikennekasvatusta oppilaille. Tammikuussa järjestettiin yhteistyössä EHYT ry:n kanssa ilmiökahvila, jonka aiheena oli päihteet ja liikenne, nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston ja lukiolaisten kanssa.
	Liikuntaneuvonta aikuisille Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa.	Asiakaskontaktien määrä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen liikuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> 11 asiakaskontaktia.
	Kohdennettu liikuntaneuvonta lapsille ja nuorille Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa.	MOVE!-testit. Toteutunut toiminta.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen opetustoimi sekä liikuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky <ul style="list-style-type: none"> 5. luokka: <ul style="list-style-type: none"> 37,0 (2025), 44,9 (2024) pojat 29,8 (2025), 45,5 (2024) tytöt 43,5 (2025), 44,3 (2024) 8. luokka: <ul style="list-style-type: none"> 50,0 (2025), 48,1 (2024) pojat 50,0 (2025), 36,9 (2024) tytöt 50,0 (2025), 58,6 (2024) Liikuntaneuvontaa 7 lapselle ja nuorelle. Lähde: sotkanet.fi

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	Tarjoamme liikuntapalveluita laajasti.	Ohjatun toiminnan asiakasmäärät ja palautteet.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen liikuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Ryhmiä pidetään laajalti Loviisan seudulla: Ruotsinpyhtään kirkonkylä, keskusta, Valko, Koskenkylä, Liljendal ja Isnäs. Liikuntakerhoissa noin 40 lasta ja senioriryhmissä noin 270 osallistujaa. Palautetta saadaan usein spontaanisti ja paikan päällä. Loviisan Hauskaa harrastaa -kerhoihin on osallistunut vuonna 2025 noin 261. On toteutettu kysely, jossa kysytään oppilaiden kerhotoiveita.
	Lasten ja nuorten harrastustoiminnan kehittäminen.	Kaupungin järjestämien harrastustoiminnan määrä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	<ul style="list-style-type: none"> Loviisan mallin Hauskaa harrastaa -kerhoja oli joka koulussa, yhteensä noin 25 kerhoa. Vapaa-aikapalvelujen kerhoja oli noin 10 ja koulujen kerhotoimintaa noin 13 kerhoa.
	Ikäihmisten liikunta- ja harrastustoiminnan kehittäminen.	Kaupungin järjestämien liikunta- ja harrastustoiminnan määrä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kulttuuri- ja liikuntapalvelut ja kansalaisopisto	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut on järjestänyt 17 ohjattua senioriliikuntaryhmää. Lisäksi on ollut 2 omaehtoista seniorikuntosalioryhmää ja 2 vertaisohjaajien vetämää tasapainoryhmää. Kursseja, joiden nimessä on "seniori" on 8 kappaletta. Ikäihmiset voivat tuki osallistua kaikille kursseille. Kansalaisopisto järjestää yli 300 kurssia vuosittain.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	<p>Tuotetaan mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen kokemiseen sekä toimijuuteen (kulttuurihyvinvointia).</p>	<p>Toteutunut toiminta.</p>	<p>Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kulttuuri- ja hyvinvointipalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vuosittain noin 70–100 kulttuuritapahtumaa. Lisäksi mukana ja avustamassa muiden tahojen kulttuuritapahtumissa. • Vuoden 2025 aikana SKAPA-hankkeen tuella on järjestetty taidekylpyä eri taideaineissa kaikissa päiväkodeissa, taidepajoja kouluissa ja luokanopettajien taidekoulutusiltoja. Lisäksi hanke on mahdollistanut SKAPA Show -esityksen valmistelun ja toteutuksen sekä matalan kynnyksen kesätaideleirin 7–12-vuotiaille Perintökeskus Kuggomissa. • SKAPA-hankkeen kokemuksella on muotoutunut uusi Kulttuuripolku 2.0, joka on Loviisan kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma. Kulttuuripolku alkaa varhaiskasvatuksessa ja jatkuu aina perusopetuksen loppuun sekä lukion ensimmäiselle ja toiselle luokalle. Se tutustuttaa kaikki lapset ja oppilaat vuosittain eri taiteen ja kulttuurin muotoihin koulupäivän tai varhaiskasvatuspäivän aikana.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	<p>Nuorisotyön työtapojen kehittäminen, esimerkiksi koulunuorisotyö, jalkautuva nuorisotyö ja kulttuuripalveluiden kanssa toteutettava kulttuurinuorisotyö.</p>	<p>Suunnitelma on laadittu. Toiminta on käynnistynyt.</p>	<p>Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen nuoriso- ja kulttuuripalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> Etsivän nuorisotyön asiakasmäärä 2025 oli 124. Jotkut asiakkuudet ovat lyhyitä ja toiset voivat kestää vuoden tai vielä pidempään. Erytisnuorisotyön kehittämistä jatkettiin yksilö- ja pienryhmäpainotteisesti. Laadukkaan työn edellytyksenä ovat riittävät resurssit. Nuorisotyön muina painopisteinä vuonna 2025 oli kehittää ja ylläpitää hyvää ja laadukasta liikkuvaa nuorisotyötä, tilatoimintaa, kerhotoimintaa ja mopotoimintaa. Tämän lisäksi videointitila ja graffitiseinä olivat vielä suunnitteluvaiheessa. Vuonna 2025 kehitettiin myös kansainvälistä nuorisotyötä tulevaisuutta varten.
	<p>Järjestetään ehkäisevää päihdetyötä ja päivitetään ehkäisevän päihdetyön suunnitelma.</p>	<p>Toteutunut toiminta.</p>	<p>Kaikki keskuskeskukset</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tarjottu säännöllisesti tietoa päihteiden ja tupakka- ja nikotiiniainesten käytöstä sekä rahapelaamisesta, kuten EHYT ry:n päihdekasvatustunteja 5.-luokkalaisille, 7.-luokkalaisille ja 9.-luokkalaisille sekä Pelutuki ry:n pelikasvatustunteja. Tammikuussa järjestettiin yhteistyössä EHYT ry:n kanssa ilmiökahvila, jonka aiheena oli päihteet ja liikenne, nuorten moniammatillisen ohjaus- ja palveluverkoston ja lukiolaisten kanssa. Marraskuussa lukion ilmiöetkoilla yhtenä aiheena oli päihteet.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	<p>Houkutellaan kansalaisopiston toimintaan lisää osallistujia erityisesti työikäisten liikuntaryhmiin tiedottamalla ja mataloittamalla osallistumiskynnystä.</p>	Osallistujamäärä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kansalaisopisto	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntakurssien suosio on jatkunut. Esimerkiksi pilateskursseille on jonoa.
	<p>Terveellisestä ravitsemuksesta viestiminen asukkailla eri kanavien kautta.</p>	Toteutunut toiminta.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen liikunta-, nuoriso-, varhaiskasvatus- ja ruokapalvelut sekä opetustoimi	<ul style="list-style-type: none"> Kouluissa on vakiintunut kasvisruokavaihtoehto, joka on joka päivä vapaasti otettavissa. Kouluruokakeskusteluja käyty kouluissa, ravitsemusstrategiaa on laadittu ja osallistettu nuorisovaltuustoa, lapsiparlamenttia ja myös kaikkien koulujen oppilas- ja opiskelijakunnan hallituksia. Ravitsemusstrategiaa on valmisteltu.
	<p>Lukutaitotyötä laajennetaan kattamaan neuvolaikäiset ja heidän perheensä.</p>	Toteutunut toiminta, tavoitettujen perheiden määrä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kirjastopalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Loviisan kirjasto on toimittanut neuvoloihin kirjakasseja, jotka jaetaan kaikille loviisalaisille 0-, 2- ja 4-vuotiaille. Kirjakassi sisältää lastenkirjan sekä vanhemmille tietoa kirjastoista ja lukemisen merkityksestä. Tavoitettujen lasten määrä: 300 lasta.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
Huomataan haavoittuvimmassa asemassa olevat palveluja suunniteltaessa.	Kohdennetut liikuntapalvelut erityisryhmiin kuuluville henkilöille.	Soveltavan liikunnan ryhmien määrä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen liikuntapalvelut ja kansalaisopisto	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalveluilla 6 ryhmää: mielenterveyskuntoutujien uinti, erkkasähly, tuolijumppa Isnäsissä, tasapaino keskustassa, kuntosali Esplanadissa ja maahanmuuttajanaisten uintivuoro.
	Maahanmuuttajien kotoutumisen, osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden ja seurakunnan kanssa.	Kohdennettujen toimenpiteiden määrä muun muassa opintotilaisuudet, tapahtumat, jotka on määritelty tarkemmin kotouttamisohjelmassa 2021-2024.	Kaikki keskuskeskukset	<ul style="list-style-type: none"> Opintoseteleitä ei ole myönnetty kansalaisopiston kursseille, koska maahanmuuttajat ovat päässeet kursseille muiden tahojen kautta. Kielikahvila kaksi kertaa viikossa.
	Tunnistetaan maahanmuuttaneiden osallistumisen ja työllistymisen esteitä ja puretaan niitä.	Toteutuneiden toimenpiteiden määrä ja laatu. Työttömyystilastot	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen maahanmuuttajapalvelut Elinkeino- ja infrastruktuurikeskusten työllisyyspalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Maahanmuuttopalvelut on osallistunut rekrytointitapahtumiin ja ohjannut ansioluettelon laatimisessa. Elokuussa 2024 oli vieraskielisiä työttömiä 87. Joulukuussa 2025 oli vieraskielisiä työttömiä 77.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	<p>Vahvistetaan ohjausta avoimeen ja matalan kynnyksen periaatteen toimintaan huomioiden maahanmuuttajien tarpeet ja toiveet.</p>	<p>Toteutuneiden toimenpiteiden määrä ja laatu</p>	<p>Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen maahanmuuttajapalvelut ja kolmas sektori</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitettu uusia maahanmuuttajia eri oleskelulupaperustein matalan kynnyksen ohjauksen ja neuvonnan siirtymän jälkeen. Palvelut ovat osana muita palveluita. Tavoitettu EU/ETA-maan kansalaisten lisäksi myös kolmannen maan kansalaisia, jossa joukossa ollut kansainvälisiä opiskelijoita ja kansainvälistä työvoimaa, jotka saapuneet Loviisaan.
	<p>Järjestetään yhdessä kolmannen sektorin ja maahanmuuttaneiden kanssa toimintaa ja tapahtumia, jotka mahdollistavat eri väestöryhmien kohtaamisen ja vuorovaikutuksen edistämisen.</p>	<p>Toteutuneet tapahtumat ja tilaisuudet</p>	<p>Kaikki keskuskeskukset</p>	<ul style="list-style-type: none"> Auttajien iltoja järjestetty vuonna 2025 vain kahdesti. 22.5.2025 järjestetty viimeinen auttajien ilta, jolloin todettu, että uudet kokoontumiset sovitaan vasta, kun on uutta tarvetta vapaaehtoistoiminnan koordinoinnille.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	<p>Lisätään maahanmuuttaneiden tietoisuutta omista vaikutusmahdollisuuksistaan.</p>	<p>Toteutuneet tapahtumat ja tilaisuudet</p>	<p>Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen maahanmuuttajapalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 18.3.2025 Rasisminvastaisen viikon ohjelmalla Kivinen tie -elokuva Kino Marilynissä. • 15.4.2025 Kumppanuustalo Kulma: Haasteet ja onnistumiset kotoutumisen kokemuksina (venäjäksi). • 9.5.2025 Ikääntyneiden palveluiden esittely loviisalaisille maahanmuuttajille yhteistyössä Loviisan kaupungin, Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen ja Loviisan seudun palvelutalosaatiön kanssa. • 14.5.2025 Kumppanuustalo Kulma: Työllistyminen Suomessa ja suomalainen työkuulttuuri (venäjäksi). • 2.6.2025 Kumppanuustalo Kulma: Työllistyminen Suomessa ja suomalainen työkuulttuuri (venäjäksi).
	<p>Vahvistetaan erityisesti henkilöstön kulttuurisensitiivisen ja kielitietoisuuden työtteen, yhdenvertaisuuden, dialogimenetelmien sekä maahanmuuttajien mielen hyvinvoinnin tukemisen osaamista.</p>	<p>Toteutuneet toimenpiteet</p>	<p>Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen maahanmuuttajapalvelut, viestintä</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstöä on tiedotettu antirasismikoulutuksesta ja jaettu hyvien väestösuhteiden foorumista saatuja vinkkejä hyvien väestösuhteiden edistämiseksi sekä yhdenvertaisuuden lisäämiseksi. • Henkilöstöä on ohjeistettu myös tulkkauksen palveluiden hyödyntämisessä.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	Kansainvälistä suojelua saaneiden vastaanotto sopimuksen mukaisesti.	Kuntapaikoille saapuneiden määrä	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen maahanmuuttajapalvelut, kaupunginvaltuusto	<ul style="list-style-type: none"> Kiintiöpakolaisia on saapunut Loviisaan vuonna 2025: 0 henkilöä.
	Ohjaamo-toimintamallin hyödyntäminen.	Osallistuja- ja asiakasmäärät.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen nuorisopalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Ohjaamossa on saatavilla nuorille asiantuntijapalveluita, joita muuten olisi saatavissa vain naapurikunnasta. Asiakasmäärä 124. Lisäksi eri ryhmissä noin 70 henkilöä.
	Kehitetään kieli- ja kulttuuritietoista varhaiskasvatusta.	Toteutunut toiminta.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen varhaiskasvatuspalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Vuodesta 2021 alkaen on ollut hanke, jossa kiertävä kieli- ja kulttuuriopettaja on tukenut vieraskielisiä lapsia ja ohjannut henkilöstöä kaikissa varhaiskasvatuksen yksiköissä. Kieli- ja kulttuuriopettajan tehtävä vakinaistettiin vuonna 2024.
	Työpajatoiminnasta hyötyvät nuoret ohjataan oikea-aikaisesti nuorten työpajatoimintaan.	Toteutunut toiminta.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen työllisyyspalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Nuorten työpajatoimintaan on jatkuva haku. Nuoret haastatellaan ennen työpajajakson alkua, jolloin arvioidaan palvelun oikea-aikaisuutta nuorelle. Nuorten työpajatoiminta tekee jatkuvaa verkostotyötä eri tahojen kanssa, mikä näkyy ohjautumisen sujuvuudessa.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	Huomataan ajoissa toisen asteen koulutuksen keskeyttäneet.	Toteutunut toiminta.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuk sen työllisyyspalvelut, sivistys- ja hyvinvointikeskus	<ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin opinto-ohjaajat saavat Oppivelvollisuuden seuranta- ja valvontapalvelu Valpas- järjestelmästä ilmoitukset peruskoulun päättäneistä oppivelvollisista loviisalaisista- ja lapinjärveläisistä, jotka ovat keskeyttäneet koulutuksen, kun oppilaitokset ovat tehneet ilmoituksen järjestelmään. Silloin opinto-ohjaaja ottaa yhteyttä nuoreen ja hänen huoltajaansa, tapaa heidät ja selvittää syyt keskeytykseen sekä ohjaa hakemaan uudelleen opiskelemaan. Yleensä tapaamiseen kutsutaan mukaan etsivä nuorisotyöntekijä tai yhteistyötahoja hyvinvointialueelta. Viime kädessä kunta osoittaa opiskelupaikan. • Tieto koulutuksen keskeyttäneistä täysi-ikäisistä loviisalaisista tulee etsiville nuorisotyöntekijöille. He tarjoavat apua ja tukea nuorta kuullen. Muun muassa nuorten työpajatoimintaa tarjotaan tavoitetuille nuorille.
	Oppilaiden koulupoissaolojen määrän vähentäminen.	Koulupoissaolojen määrä	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen koulutuspalvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Koulupoissaolot ovat vähentyneet. <ul style="list-style-type: none"> ◦ Luvaton poissaolo kevät 5 360, syksy 3 987 ◦ Luvallinen poissaolo kevät 12 430, syksy 9 430 ◦ Sairauspoissaolo kevät 51 177, syksy 43 336 ◦ Yhteensä kevät 68 967, syksy 56 753

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	<p>Kaupunginkirjaston varhaiskasvatukselle ja kouluille kohdennettua lukutaitotyötä kehitetään opettajien toiveet huomioiden.</p>	<p>Toteutunut toiminta.</p>	<p>Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen varhaiskasvatuspalvelut, opetustoiminta ja kirjastopalvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kieli haltuun -hankkeessa toteutettiin varhaiskasvatuksen henkilökunnalle menetelmäopas lasten kielen kehityksen tukemiseksi. Lisäksi toteutettiin iltasatusalkut, jotka kiertävät varhaiskasvatuksen eri yksiköissä. Koulujen ja kirjaston yhteistyötä varten luotiin Lukupolku, joka on kohdennettu kaikille Loviisan 1.–9.-luokkalaisille. Lukupolku sisältää muun muassa kirjavinkkauksia ja tiedonhaun opastuksia eri vuosiluokille.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
Edistetään hyvinvoinnin eri ulottuvuuksia.	Yhteistyö yhdistysten kanssa.	Hyödynnetty / Ei hyödynnetty.	Keskusten vastuualueiden johto	<ul style="list-style-type: none"> On hyödynnetty monipuolisesti, kuten esimerkiksi liikuntapaikkojen hoito, Loviisan Hauskaa harrastaa -malli, paikallisissa tapahtumissa yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa.
	Yhdistystoiminnan ja tiekuntien avustaminen.	Toteutunut toiminta.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut, maaseututoimi	<ul style="list-style-type: none"> Kulttuuritoimijoille on jaettu avustuksia keväällä ja syksyllä. Liikunta- ja nuorisoseuroille on jaettu avustuksia keväällä. Ympäristöavustusta on jaettu. Tiekuntien teiden kunnossapitoa ja perusparannuksia on avustettu.
	Panostetaan toimenpiteisiin, joilla nykyistä useammat oppilaat saataisiin syömään koululounasta.	Toteutuneet toimenpiteet. Syö koululounasta päivittäin, % oppilaista (Kouluterveyskysely).	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen ruokapalvelut ja koulutuspalvelut.	<ul style="list-style-type: none"> Oppilaiden toiveet on huomioitu ruokalistassa. Syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista: <ol style="list-style-type: none"> 51 (2025), 58 (2023) pojat 68 (2025), 74 (2023) tytöt 36 (2025), 46 (2023) Syö koululounasta päivittäin, lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista: <ol style="list-style-type: none"> 70 (2025), 62 (2023) pojat 84 (2025), 72 (2023) tytöt 58 (2025), 53 (2023) Lähde: Kouluterveyskysely (THL)
	Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	Toteutunut toiminta.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kulttuuripalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Naapuriapusovellus Commun käyttöönottoa on valmisteltu.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	Liikunnallisen elämäntavan rakentaminen (Liikkuva-hankkeet).	Toteutuneet toimenpiteet.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen liikunta- ja varhaiskasvatuspalvelut, opetustoimi, kaupunginkanslia-keskuksen hr-tiimi	<ul style="list-style-type: none"> On toteutunut. Liikkuva-hanke jatkui perheliikuntahankkeella (painopiste), sekä senioreille virtuaalivesijumppanäyttö. Tasapainoryhmä aloitti syksyllä 2025, vertaisohjaajien vetämät tasapainoryhmät jatkuivat.
	Liikuntapaikkoja rakennetaan ja peruskorjataan vuosittain. Yhdistysten liikuntapaikkarakentamisen tukeminen eri ikäryhmät huomioiden.	Toteutuneet toimenpiteet.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus ja elinkeino- ja infrastruktuurikeskus	<ul style="list-style-type: none"> Ei rakennettu uusia lähiliikuntapaikkoja 2025. Tenniskenttä sai vuosittaisen avustuksensa, joilla hankittiin tiilimurskettä.
	Kumppanuustalo Kulman toiminnan tukeminen.	Toteutunut toiminta, käyttöaste, osallistujien ja eri ryhmien määrä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunki on myöntänyt Kumppanuustalo Kulman vuokratukea Loviisan Järjestöt ry:lle. Kävijämäärät 573 ryhmää, 1 334 tuntia ja 6 693 henkilöä, joista 13 henkilöä osallistui etänä 2025. Kulmassa on viikoittain ollut yhteisöllinen kahvitupa ja digiopastus sekä muita tilaisuuksia.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	Hyvinvointiluentojen ja teemapäivien järjestäminen yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	Järjestetyt luennot, osallistujien määrä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskus	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntapalvelut järjesti yhdessä Päijät-Hämeen Liikunta ja Urheilu ry:n kanssa kuntotestauspäivän, jonka yhteydessä annettiin henkilökohtaista liikuntaneuvontaa. Osallistujia noin 90. Hyvinvointiluentoja ja tapahtumia yhteistyössä yhdistysten kanssa oli 4 ja osallistujia noin 130.
	Kehitetään koulu- ja päiväkotiruokailua.	Toteutuneet toimenpiteet	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen ruokapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Ruokapalvelupäällikkö on osallistunut kahteen lapsiparlamenttikokoukseen, keskustelua kouluruoasta. Kiertänyt kaikki koulut keväällä 2025 ja käynyt hyviä keskusteluja oppilaiden kanssa. Mahdollisuuksien mukaan ottanut huomioon saadun palautteen ruokalistasuunnittelussa.

3. Hyvinvointia tukeva ympäristö kestävä kehitys huomioiden

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
Edistetään turvallista ympäristöä ja arjen turvallisuutta	Yhdyskuntarakenteen suunnittelussa on aina tavoitteena terveellinen, turvallinen, viihtyisä työ- ja elinympäristö, jota edistetään kaavaratkaisuilla, -ohjauksella ja -määräyksillä.	Osallistumisen myötä syntyneet ratkaisut toteutetaan kaavan hyväksymisen jälkeen.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen kaupunkisuunnittelu osasto	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitetta edistetty kaavoitushankkeissa.
	Rakennusten kunto.	Käyttäjäpalaute ja kuntokartoitukset.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen tilapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Lähes kaikki rakennukset on kuntotarkastettu.
	Sisäilman laatu.	Käyttäjäpalaute ja tutkimusten tulokset	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen tilapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Säännöllisesti kokoontunut koordinoiva sisäilmatyöryhmä on käsitellyt henkilöstön käyttäjäpalautea.
	Turvallinen liikennenympäristö.	Liikenteessä loukkaantuneiden määrä sekä käyttäjäpalaute ja kuntokartoitukset.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen infrastruktuuriosasto, maaseututoimi	<ul style="list-style-type: none"> Loukkaantuneet: 12 (2025) Kuolleet: 1 (2025) Lähde: Tilastokeskus, tieliikenneonnettomuudet Palautetta on annettu eri kanavien kautta.
	Arkiaktiivisuuden lisääminen: - kevyen liikenteen väylien kunto ja kattavuus - liikuntapaikat ja puistot.	Käyttäjäpalaute, tehdyt toimenpiteet.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen infrastruktuuriosasto ja puistoyksikkö, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen liikuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Päiväkotitoiminta Helmen ympäristössä rakennettiin uusia jalankulku- ja pyöräilyväyliä. Koulutien kevyen sillan rakentaminen Ruotsinpyhtään kirkonkylässä. Tilapäinen skeittipuisto Krono Skate Plaza valmistui, vastuutahona sivistys- ja hyvinvointikeskus.
	Toteutetaan esteettömyyskartoituskävelyjä vammaisneuvoston kanssa	Tehdyt toimenpiteet esteettömyyden edistämiseksi.	Kaikki keskuskeskukset	<ul style="list-style-type: none"> Toteutettiin havainnoiva esteettömyyskartoituskävely vammaisneuvoston kokouksen yhteydessä seuraavissa kohteissa: Generalshagens skolanin väistötilat, Lovisavikens skola ja Lovisa gymnasium. Vammaisneuvosto jakoi vuonna 2025 Loviisassa merkittävästi esteettömyyttä parantaneille seuraaville tahoille esteettömyyspalkinnon: Kruunu-apteekki ja Kino Marilyn Oy.
	Kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen toimenpiteiden toteuttaminen.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen sekä kaikki muut keskuskeskukset	<ul style="list-style-type: none"> Edistämishankkeen tavoitteen mukaisesti vuonna 2025 käynnistyi useita pyöräliikenteen päätieverkon parantamishankkeita, jotka sijoittuvat maanteiden varsille (valtion jakovarakohteet).

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	Vähennetään ympäristön kuormitusta kaupungin kiinteistöjen jätteiden lajittelua lisäämällä sekä korostamalla lajittelun merkitystä viestinnän keinoin.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Kaikki keskuskeskukset	<ul style="list-style-type: none"> Kaupungin kiinteistöissä noudatetaan jatkuvasti määräysten ja lainsäädännön vaatimuksia hyötyjätteiden lajittelussa.
	Lajittelemisen opettaminen kouluissa ja päiväkodeissa.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus ja sivistys- ja hyvinvointikeskus	<ul style="list-style-type: none"> On ollut luonnollinen osa toimintaa.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
Ylläpidetään ja lisätään asumis-ympäristön viihtyvyyttä ja merkityksellisyyttä.	Kaavaratkaisut ja -suunnitelmat ja niiden toteutus: esimerkiksi paikkatietokyselystä huomioimme paikan merkityksellisyyden ja toivotut parannukset toteutetaan.	Toteutetaan valittujen ratkaisujen pohjalta laaditut suunnitelmat.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen kaupunkisuunnittelu osasto	<ul style="list-style-type: none"> Kaavoituksessa kuultu osallisia ja asukkaita sekä toteutettu tarvittaessa kyselyitä ja järjestetty tarvittaessa kuulemis- ja esittelytilaisuuksia.
	Siivoustalkoot.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen infrastruktuuriosasto	<ul style="list-style-type: none"> Vuonna 2025 ei järjestetty siivoustempausta.
	Vieraslajien torjunta.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen puistoyksikkö	<ul style="list-style-type: none"> Vuosittain on tehty yhteistyötä kyläyhdistysten kanssa vieraslajien poistamiseksi.
	Pörriäisketojen muodostaminen pölyttäjäkantojen elvyttämiseksi.	Pörriäisketojen pinta-ala	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen kaupunkisuunnittelu osasto ja infrastruktuuriosasto, maaseututoimi	<ul style="list-style-type: none"> Luonnon monimuotoisuutta on edistetty ja sen myötä muun muassa pörriäisketoja on muodostunut lisää.
	Palstaviljelyn mahdollistaminen.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen kaupunkisuunnittelu osasto ja infrastruktuuriosasto	<ul style="list-style-type: none"> Palstoja on tarjolla niitä tarvitseville.
	Lisätään viihtyisiä ja toiminnallisia oleskelutiloja ja -alueita (julkinen taide, kausivalot, grillipaikat, roskikset, taukopenkit, kukkaistutukset ja puistojen siisteys).	Toteutunut / Ei toteutunut.	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskus ja sivistys- ja hyvinvointikeskus	<ul style="list-style-type: none"> Tilapäinen skeittipuisto Krono Skate Plaza valmistui, vastuutahona sivistys- ja hyvinvointikeskus.
	Ajan tasalla olevat opasteet, myös digitaalista opastusta (verkossa, led-taulut, sovellukset).	Yhteydenottojen ja valitusten määrä, palautteen määrä.	Keskusten vastuualueiden johto	<ul style="list-style-type: none"> Selkeällä tiedottamisella ja tietojen aktiivisella päivittämisellä verkossa ja somessa pyritään jatkuvasti vähentämään asiakaspalvelun kuormitusta.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
	Nostetaan merkityksellisiä tarinoita ja henkilöitä Loviisasta asukkaiden tietoisuuteen – tuo kaupunkia tutuksi ja lisää kotiseutuylpeyttä.	Positiivinen näkyvyys eri medioissa, palautteen määrä.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kulttuuripalvelut, kansalaisopisto	<ul style="list-style-type: none"> Museon näyttelyt, opastukset, pedagoginen työ ja viestintä ovat tehneet Loviisan historiaa tutummaksi. Tässä on muutama esimerkki: <ul style="list-style-type: none"> Plastic Fantastic -näyttely sai paljon huomiota mediassa ja hyvää palautetta asiakkailta. Se on houkuttellut kävijöitä, jotka eivät tavallisesti käy museossa. Kaupunkiin on toteutettu uusi opastereitti, jonka opastetaulut asennetaan vuoden 2026 alussa. Reitti kulkee terveyslähteen ja harjun välillä. Sigrid af Forselles nostettiin esiin suositussa naistenpäivän tapahtumassa, jonka yhteydessä kuultiin Hanna Reetta Schreckin luento.

Tavoite	Toimenpide	Indikaattori	Vastuutaho	Toteuma 2025
Edistetään saavutettavuutta digitaalisia menetelmiä hyödyntäen.	Digiturvallisuudesta huolehtiminen.	Tietoturvaloukkausten lukumäärä.	Keskusten vastuualueiden johto, tietosuojavastaava	<ul style="list-style-type: none"> Ei tietoa asukkaiden tietoturvaloukkausten lukumäärästä.
	Sähköisten lomakkeiden kehittäminen yhteistyössä kaikkien keskusten kanssa.	Käytettävissä olevien sähköisten lomakkeiden määrä.	Kaupunginkansliakeskus ja keskusten vastuualueiden johto	<ul style="list-style-type: none"> Vuoden 2022 alusta alkaen tiekuntien avustukset on ollut haettavissa sähköisesti. Vuonna 2024 sähköinen asiointi otettu käyttöön rakennusvalvonnan lupapalveluissa.
	Asiakaspalveluchatti (chatbotti) kaupungin verkkosivustolle.	Selvitys 2023, käyttöönotto 2024–2025	Kaupunginkansliakeskuksen viestintä, ICT-osasto, keskuksen johtaja	<ul style="list-style-type: none"> Ei ole toteutunut.
	Sähköiset ilmoittautumiset tapahtumiin, toimintaan ja mahdollisuus maksaa osallistumismaksu verkossa.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kulttuuri-, nuoris- ja liikuntapalvelut, kansalaisopisto	<ul style="list-style-type: none"> Kansalaisopistolla ja kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa on ollut käytössä Hellewi-järjestelmä.
	Alusta, jolta löytyy Loviisan harrastustoimintamahdollisuudet.	Asiakas- ja osallistujamäärät tilastoja nettisivun ja sovelluksen kautta.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kulttuuri-, nuoris- ja liikuntapalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisopassi-kokeilu 2023, jota ei jatkettu.
	Diginuorisotyön työtapojen kehittäminen.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen nuorisopalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisopalveluissa on lisätty kaikissa toiminnoissa Instagramin ja Discordin käyttöä.
	Varhaiskasvatuksessa otetaan käyttöön sähköinen tulokset.	Toteutunut / Ei toteutunut.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen varhaiskasvatukset	<ul style="list-style-type: none"> Varhaiskasvatuksessa on ollut asiointiohjelma ja sähköinen tulokset käytössä.
	Huomioidaan tasapuoliset mahdollisuudet osallistua virtuaalisiin tapahtumiin.	Tapahtumat, osallistujat, laitteisto.	Kaikki keskuksat	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunginvaltuuston kokoukset striimattiin. Seniorijuhla striimattiin asiantuntijan voimin ja laitteilla. Verkkokursseja ja digiopastusta kansalaisopistolla. Digiopastusta ja webinaareja Kumppanuustalo Kulmassa.
Ylläpidetään ja kehitetään kattavaa digitaalista kokoelmaa osana kaupungin kirjastopalveluita.	Sivustojen käyttö- ja lainaustilastot.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen kirjastopalvelut	<ul style="list-style-type: none"> Vuoden 2025 e-lainatilastot: <ul style="list-style-type: none"> E-kirjojen käyttökerrat 4 638 E-musiikin käyttökerrat 1 304 E-lehtien käyttökerrat 21 185 E-kuvatallenteiden käyttökerrat 694 E-lainoihin on tullut kasvua uuden valtakunnallisen e-kirjaston myötä. Lisäksi etenkin e-lehtien käyttöä on markkinoitu ja opastettu asiakkaille enemmän. 	

OSA II KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

2 Vuosiraportin laatijat

Loviisan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) työryhmä on laatinut hyvinvointisuunnitelman vuosiraportin 2025.

HYTE-työryhmän kokoonpano:

- **kaupunginkanslia vastuualue**
 1. viestintä- ja markkinointiasiantuntija
- **elinkeinopalvelut**
 1. työllisyyskoordinaattori
 2. maahanmuuttokoordinaattori
- **kaupunkikehitys vastuualue**
 1. kaupunkisuunnittelupäällikkö
- **sivistyksen vastuualue**
 1. varhaiskasvatuspäällikkö
 2. koulutuspäällikkö
 3. ruokapalvelupäällikkö
- **kulttuuri ja hyvinvointi vastuualue**
 1. kulttuuri- ja hyvinvointijohtaja
 2. hyvinvointikoordinaattori

3 Vuosiraportin käsittely toimielimissä